

**Wojewódzki Konkurs „Powstania Śląskie 1919-1921”
dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych
województwa śląskiego w roku szkolnym 2011/2012**

KOD UCZNIWA

--	--	--

Etap:
Data:
Czas pracy:

wojewódzki
10.11.2011
60 minut

Informacje dla ucznia

1. Na stronie tytułowej arkusza w wyznaczonym miejscu wpisz swój kod ustalony przez komisję.
2. Sprawdź, czy arkusz konkursowy zawiera 6 stron i 31 zadań.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Nie używaj korektora.
5. W zadaniach zamkniętych podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zaznacz ją znakiem „X” **bezpośrednio na arkuszu**.
6. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊗ i zaznacz inną odpowiedź znakiem „X”.
7. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.

liczba punktów możliwych do uzyskania:

80

Liczba uzyskanych punktów

.....

Podpisy przewodniczącego i członków komisji:

Przewodniczący:

Członkowie:

1. 2.

3. 4.

W zadaniach 1-6 znakiem „x” zaznacz jedną prawidłową odpowiedź.

Zadanie 1 (0-1 p.) Ile procent mieszkańców Katowic i powiatu katowickiego głosowało w plebiscycie za Polską?

- A. 44,6% w mieście i 85,6% w powiecie katowickim
B. 24,6% w mieście i 65,6% w powiecie katowickim
C. 14,6% w mieście i 55,6% w powiecie katowickim
D. 34,6% w mieście i 75,6% w powiecie katowickim

Zadanie 2 (0-1 p.) Ilu powstańców zginęło lub odniosło rany w III powstaniu śląskim?

- A. 500
B. 1000
C. 2000
D. 5000

Zadanie 3 (0-1 p.) Gdzie doszło do krwawych walk powstańców polskich z wojskami włoskimi:

- A. w Katowicach
B. w Sosnowcu
C. w Rybniku
D. w Bytomiu

Zadanie 4 (0-1 p.) W jakim miejscu w czasie III powstania śląskiego Polacy zostali ostrzelani przez francuskie czołgi

- A. przy dworcu kolejowym w Sosnowcu
B. na rynku w Katowicach
C. przy dworcu kolejowym w Bytomiu
D. na rynku w Siemianowicach Śląskich

Zadanie 5 (0-1 p.) W jakiej części obszaru plebiscytowego stacjonowały wojska włoskie?

- A. Północno – wschodniej
B. Północno – zachodniej
C. Południowo – wschodniej
D. Południowo – zachodniej

Zadanie 6 (0-1 p.) Co było głównym powodem narzekań żołnierzy francuskich umieszczanym w listach do najbliższych?

- A. uroda polskich kobiet
B. klimat panujący na Górnym Śląsku
C. codzienna musztra i czyszczenie broni
D. brak rozrywek

Zadanie 7 (0-3 p.) Wybierając z poniższych, podkreśl trzy funkcje jakie pełnił Hotel Lomnitz po III powstaniu śląskim?

redakcja „Gazety Ludowej”, siedziba Związku Powstańców Śląskich, konsulatu polski, siedziba Gromady Polskiej, internat gimnazjum polskiego w Bytomiu, sale wykładowe szkoły prywatnej dla dziewcząt.

Zadanie 8 (0-6 p.) Zaznacz, które zdania są prawdziwe, a które fałszywe, wpisując w odpowiednie miejsce tabeli literę P (zdanie prawdziwe) lub F (zdanie fałszywe)

Bernard Krawczyk

Prowadził chór Jutrzenka	
Agitator przyłączenia Śląska do Niemiec	
Nauczyciel w szkole w Nikiszowcu	
Współpracownik Niemieckiego Komitetu Plebiscytowego	
Działacz Towarzystwa Czytelni Ludowych oraz Związku Obrońców Śląska	
Założyciel Związku Nauczycieli Górnoślązaków	

Zadanie 9 (0-3 p.) Wymień trzy kompetencje komisarza Międzysojuszniczej Komisji Rządzącej i Plebiscytowej w Katowicach

- A.
B.
C.

Zadanie 10 (0-2 p.) Przyjrzyj się osobom na zdjęciu. Podaj imiona i nazwiska dwóch z nich.

1. 2.

Zadanie 11 (0-3 p.) Jakie gazety współtworzył Jan Przybyła? Podkreśl linią ciągłą trzy z nich.

Goniec Śląski, Kocynder, Wola Ludu, Gazeta Ludowa, Pobudka, Powstaniec

Zadanie 12 (0-4 p.) Kto jest autorem poniższych słów. Podaj imię i nazwisko tej osoby.

A. „Narady toczyły się w burzliwej atmosferze. Usiłowano mnie nawet zmusić pod groźbą użycia broni do wydania rozkazu rozejścia się. (...) Po podpisaniu odpowiedniej deklaracji wręczył mi dr Matuszczyk klucze do magazynu broni, informując mnie poufnie, że zezwolenie wydania broni opiewa na 400 karabinów” –

B. „Robotnik polski na Górnym Śląsku pragnie pracować dla Polski, a nie na spłatę długów państwa niemieckiego i bogacenia kapitalistów pruskich. Na zdobytych przez się w czasie walk powstańczych kopalniach zatknęli górnicy polskie chorągwie narodowe na znak, że Polsce je chcą oddać i dla Polski węgiel z nich wydobywać”
–

C. Nie przyszliśmy tu po to, aby walczyć -

D. „Byłem trzy dni na misji w drugim batalionie naszego 135. pułku piechoty w Raciborzu i Krzanowicach. Liczba przyjętych komunii przekroczyła setkę, a zachowania były wzruszające. W podwórzu koszar był obecny cały batalion, ponad 100 żołnierzy przyjmowało komunię wielkanocną z powagą i w budującym skupieniu. Udane fotografie majora Marselli są miłą pamiątką tego wydarzenia” -

Zadanie 13 (0-3 p.) Podaj trzy niemilitarne działania mieszkańców Zagłębia wspierające powstańców śląskich?

1.
2.
3.

Zadanie 14 (0-3 p.) Spośród poniższych budowli wybierz i podkreśl linią ciągłą te, które nie przetrwały do naszych czasów.

Willa Grundmana w Katowicach, Hotel Lomnitz w Bytomiu, Pałac Schoena w Sosnowcu, Central Hotel w Katowicach, Reichshof (potem Dwór Europejski) w Bytomiu, koszary im. Traugutta w Sosnowcu

Zadanie 15 (0-4 p.) Połącz w pary organ prasowy i jego redaktora wpisując właściwą cyfrę.

A. „Gazeta Ludowa” (...)	1. Wojciech Korfanty
B. „Orędzie Sokole” (...)	2. Augustyn Świder
C. „Wola Ludu” (...)	3. Jan Przybyła
D. wydawnictwo „Katolik” (...)	4. Teofil Kupka
	5. Paweł Pośpiech

Zadanie 16 (0-4 p.) O kim mowa? Podaj imię i nazwisko osoby.

A. Urodził się w Lipinach. W młodości podróżował pieszo po Austrii i Francji. Redaktor jednej z gazet Wojciecha Korfantego. Zginął w nocy z 2 na 3 lutym 1922 roku od pchnięcia nożem.

.....

B. Przyglądał się figurze Archanioła Gabriela znajdującej się w kościele ewangelickim, a zaprezentowanej w filmie Kazimierza Kutza „Sól ziemi czarnej”.

.....

C. Podejmowany był na uroczystym śniadaniu w restauracji Hotelu Savoy przez Wojciecha Korfantego i Józefa Rymera w dniu 20 czerwca 1922 roku.

.....

D. Autor pomnika Czynu Powstańczego na Górze Św. Anny.

.....

Zadanie 17 (0-7 p.) Śląskim miastom przyporządkuj dzielnice umieszczone w ramce poniżej.

Katowice –

Bytom –

Siemianowice Śląskie -

Ruda Śląska -

Zabrze –

Dąb, Górniki, Kochłowice, Michałkowice, Mikulczyce, Rozbark, Szopienice.
--

Zadanie 18 (0-2 p.) Podaj miejsce oraz miasto, w którym zostało zrobione to zdjęcie.

.....

Zadanie 19 (0-2 p.) Podaj nazwę miasta i budynku, na którym znajdował się napis „Dem deutsche Wort”?

.....

Zadanie 20 (0-1 p.) Jak Katowiczanie uczcili w 1923 roku obecność rozjemczych wojsk francuskich w swoim mieście?

.....

Zadanie 21 (0-3 p.) Wyjaśnij pojęcia:

Cernowanie –

Notgeldy –

Black Watch –

Zadanie 22 (0-1 p.) Jakie święto religijne przypadło w dzień plebiscytu na Górnym Śląsku?

Zadanie 23 (0-2 p.) Jaką popularną nazwę nosiły:

- dom, w którym ustalono datę (potem przesuniętą) I powstania śląskiego -

- nazwa niemieckiej policji na Górnym Śląsku –

Zadanie 24 (0-3 p.) O jakim wydarzeniu mowa:

A. „Terozki im Iyjcie, a fest, bo mogom dostać rymy”

.....

B. „19 grudnia 1920 roku w Sosnowcu zgromadziło się podobno ponad 100 tysięcy ludzi. Było 145 pocztów sztandarowych i 12 orkiestr. Górnoślązaków reprezentował komisarz plebiscytowy Wojciech Korfanty”

.....

C. Najprzód oddział ułanów złotych. Śliczne to wojsko. Od złotych opasek u czapek i złotych chorągiewek ułańskich skry światła się rozsypują. Na koniach jak piece, doskonale dobranych (orkiestra cała na siwkach jednej maści) okrążają rynek i ustawiają się w ulicy bocznej”. Potem: „wjechał w końcu na czele sztabu dowódca tych wojsk, gen. Szeptycki. Koń pod nim stąpa dumnie”

.....

Zadanie 25 (0-3 p.) Podpisz poniższe fotografie wpisując pod nimi imię nazwisko osoby tu mieszkającej lub instytucji tu urzędujących w latach 1919-1921.

.....

.....

.....

Zadanie 26 (0-1 p.) Co przygotowali dla powstańców pracownicy Odlewni Woźniaków w Sosnowcu?

Zadanie 27 (0-3 p.) Do dat przypisz wydarzenia, które wówczas miały miejsce.

20.03.1921 –

05.07.1921 –

12.10.1921 –

Zadanie 28 (0-3 p.) W Gliwicach 9 kwietnia 1922 roku zginęło kilkunastu francuskich żołnierzy. Podaj miejsce i krótko opisz okoliczności tego tragicznego zdarzenia.

Zadanie 29 (0-5 p.) Poniższym postaciom przypisz funkcję wpisując właściwą cyfrę.

Kazimierz Czapla	
Kazimierz Horoszkiewicz	
Henryk Jarczyk	
Augustyn Łoziński	
Jan Stanek	

1	Kierownik Polskiego Komitetu Plebiscytowego w Katowicach
2	Generał brygady, dowódca 23 Dywizji Piechoty
3	Biskup kielecki
4	Podkomisarz NRL w Bytomiu
5	Komendant POW w Szopienicach

Zadanie 30 (0-1 p.) Co łączy wymienione poniżej osoby?

Teofil Kupka, Pola Maciejowska, Bernard Montalegre.

Zadanie 31 (0-2 p.) O jakiej osobie przypomina poniższy cytat? Podaj imię i nazwisko tej osoby. Gdzie ten napis został wryty?

„Śpij spokojnie, duchu jasny, rycerzu polski bez strachu i skazy”